

■ ■ ■ krátké zprávy ■ ■ ■

Na říjnovém **51. knižním veletrhu ve Frankfurtu nad Mohanem**, který má specifické postavení mezi knižními veletrhy - je určen hlavně pro odbornou veřejnost a je na něm uzavírán největší objem autorských práv na světě - se v roce 1999 představilo přes 6643 nakladatelství ze 113 zemí. Vystavovali zde nejen nakladatelé, ale i distributoři a velkoobchodníci.

Profilovou zemí tohoto ročníku frankfurtského veletrhu bylo Maďarsko, které příležitost prezentovat svou kulturu a literaturu před celým světem velmi dobře využilo (zahájení veletrhu se spolu s primátorkou města paní Rothovou a ministrem pro kulturu a média panem Naumannem zúčastnil i maďarský prezident Árpád Göncz).

Maďarská expozice akcentovala dvě časová údobí: tisíc let dějin maďarského státu v srdci Evropy a období posledního desetiletí - čas zvrátů a změn. Heslo "Maďarsko bez hranic" podtrhovalo, že se země otevřela novým vlivům a kulturám, ale také poukazovalo na vnitřní bohatství jak intelektuální, tak umělecké. Maďarskou expozici tvořily stánky nakladatelství, restaurace a pravá budapeštská kavárna. Výstava i prostor před halou seznamovaly návštěvníky s významnými maďarskými vědci a umělci, literaturu o Maďarsku a překlady maďarských titulů v různých světových jazycích představila výstava "Books on Hungary". Současné probíhaly i další doprovodné akce - setkání se spisovateli, divadelní a filmová představení, koncert Maďarské národní filharmonie, výstava "Von Raf fael bis Tiepolo" - italské umění ze sbírek rodu Esterházy, v Židovském muzeu ve Frankfurtu byly vystaveny sbírky Židovského muzea v Budapešti.

Další událostí frankfurtského veletrhu byla výstava "Goethe v tisíci jazycích", věnovaná 250. výročí narození Johanna Wolfganga Goetha, která zahrnovala hlavně výběr překladů jeho děl do různých jazyků (české překlady, bohužel, chyběly). Výstavu doprovázela videoprojekce, byla zde nabízena nejnovější vydání jeho sebraných spisů na CD-ROM s komentářem a na závěr bylo uspořádáno mezinárodní sympozium o otázkách literárního překladu.

Za pozornost na 51. veletrhu stálo i informační středisko Virtuální Frankfurt a EFRIS. Jednalo se o informační službu, která pomáhala při orientaci na knižním veletrhu, poskytovala informace o vystavovatelích z báze "Who is who" a také rozsáhlé informace o vystavovaných titulech z "Frankfurt Rights Catalogue". EFRIS je akronym - "Extended Frankfurt Rights Information System" - jde o výzkumný a vývojový projekt v rámci INFO 2000 Evropské komise, který spoju-

je frankfurtský knižní veletrh s jeho partnery z Dateam-InterMedia, Evropské federace nakladatelů /FEPI a PIRA International, jejichž zástupci se také představili ve Virtuálním Frankfurtu.

Český stánek, ve kterém vystavovalo 35 nakladatelů, zaujímal letos rekordní plochu 240 čtverečních metrů. (Někteří čeští nakladatelé vystavovali samostatně v hale 6 oddíl náboženství, v hale 5 - oddíl sport a turistika a v hale 3 - umění.) V recepci, která byla obrácena do hlavní chodby, podávaly pracovnice pořádací agentury "Svět knihy" zahraničním literárním agentům informace a kontakty na pracovníky českých nakladatelství. V zadní části stánku byla opět replika kavárny Slávie, která byla také vkusným prostředím pro zahraniční zájemce o českou literaturu. V tomto stánku byly pořádány také výstavy organizované Ministerstvem kultury ČR "Czech Literary Magazines", "Prague - City of many Attributes", "Czech Literary Awards", "Contemporary Czech Literature", "My Century" (překlady prací Güntera Grasse vydaných nakladatelstvím Atlantis) a "Without Boundaries" (překlady děl maďarských autorů do češtiny). Svaz českých knihkupců a nakladatelů organizoval výstavu "Czech Books in Print".

Z cestovní zprávy I. Burešové a V. Průkové
vybrala redakce

■ Od ledna 2000 se NK ČR stává 14. knihovnou sdruženou v **projektu EROMM - European Register of Microform Masters**. Původními zakladateli EROMM byli Niedersächsische Staats- und Universitätsbibliothek v Göttingenu, Bibliothèque Nationale de France v Paříži, the British Library v Londýně a Instituto da Biblioteca Nacional e do Livro v Lisabonu.

Cílem projektu EROMM je mikrofilmovat knižní dokumenty, které není možné výhledově uchovat v původní formě, ani v současnosti restaurovat. Jádro aktivity EROMM spočívá v budování databáze již zmikrofilmovaných dokumentů tak, aby bylo zabráněno zbytečným duplicitám a byla umožněna koordinace v programech ochranného reformátování. Záznamy obsažené v databázi pocházejí z fondů členských knihoven a k nim přidružených kulturních institucí daného státu. Záznamy jsou předávány ve formátu UNIMARC a podléhají bibliografické kontrole.

Katalogizační záznamy z rejstříku EROMM jsou dále nabízeny k použití jiným institucím i jednotlivcům, kteří o ně projeví zájem. Na základě těchto informací má uživatel možnost od vlastníka požadovaného dokumentu/výrobce daného mikromédia získat za nekomerční cenu mikrofilmovou kopii díla. K databázi je umožněn přímý elektronický přístup nebo jsou záznamy dodávány na nosičích dat.

Roční členský poplatek, jehož výše je ovlivňována počtem sdružených knihoven, nepokrývá všechny náklady na provoz, údržbu a administrativu databáze. Zbývající prostředky uvolňuje hostitelská knihovna (Niedersächsische Staats- und Universitätsbibliothek). Pro rok 2000 činí členský příspěvek 3850 DM, které byly uhrazeny z projektu KRAMERIUS I. Za nižší

poplatek je možno čerpat z ústřední databáze údaje o mikrofilmech, bez řádného členství však není možno dodávat do rejstříku vlastní záznamy.

Kromě prestižních aspektů, jimiž je přiřazení se k předním, progresivním evropským knihovnám v úsilí o komplexní ochranu fondů, je pro NK ČR přínosem příležitost vystavit již zmikrofilmované tituly a poskytovat jejich kopie zájemcům z řad zahraničních knihoven. Tato služba uživatelům by uhradila náklady vynaložené na členství, Zásadní význam členství v EROMM, třebaže jej není možné finančně vyčíslit, nepochybně představuje zpřístupnění fondů NK ČR zahraničním badatelům, podnícení zájmu o kulturu a historii naší země a propagace aktivit knihovny.

Františka Vrbenská

■ Ve dnech 10.-11. listopadu 1999 se konal v Zasedací síni Národní knihovny ČR druhý ročník semináře Knihovny pro příští tisíciletí, pořádaný pražskou organizací SKIP za finanční podpory MK ČR. Na úspěšný seminář z roku 1997 navázal přednáškami týkajícími se opět staveb, rekonstrukcí a vybavování knihoven. Přednášejícími, kteří se podělili s účastníky o své zkušenosti z projektování knihovnických budov, byli letos především architekti a projektanti: Jiří Grosz, šéfprojektant rekonstrukce Městské knihovny v Praze: *Rekonstrukce je když aneb Pohled z druhé strany*, Břetislav Horák, projektant R-Projekt 07 (mimo jiné rekonstrukce Referenčního centra NK ČR): *Svázání (s) prostorem a* Martina Mlýnková, Sdružení Ateliér Biblio (mimo jiné interiér OK Praha 1): *Vnitřní prostor s odborníkem*. Druhý den následovaly přednášky Ladislava Kurky *Dva roky po kolaudaci aneb Ještě není vyhráno* a Václava Kindla (Intebo Šebek) *Vybavit knihovnu*,

V exkurzích, které následovaly po přednáškovém programu, mohli letos knihovníci navštívit a blíže poznat služby *Referenčního centra Národní knihovny ČR, Knihovny Francouzského institutu, Knihovny CERGE-EI UK, Státního ústředního archivu, Archivu hl. m. Prahy, Městské knihovny v Praze*, dále mohli účastníci semináře navštívit *Referenční centrum a učebnu STK, Parlamentní knihovnu a Obvodní knihovnu v Praze 1*.